

คารชาต์ เทียมเมือง 2555: การอภิบาลการประมงปูม้า: กรณีศึกษาอำเภอบ้านแหลมและ
อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี ปรินญาปรัชญาดุขฎิบัณฑิต (การจัดการประมง) สาขาวิชา
การจัดการประมง ภาควิชาการจัดการประมง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์กัณวาลย์ จันทรโชติ, D.Agri. 153 หน้า

ในการศึกษาการอภิบาลการประมงปูม้า: กรณีศึกษาอำเภอบ้านแหลมและอำเภอลำลูกเกด
จังหวัดเพชรบุรี ได้นำกรอบแนวคิดทางด้านการอภิบาลเชิงปฏิสัมพันธ์มาวิเคราะห์ เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนินโครงการธนาคารปูม้า ที่จัดเป็นแนวทางหนึ่งในการอภิบาล
การประมง พื้นที่ในการศึกษาได้แก่ หมู่ 1 บ้านพะเนิน อำเภอบ้านแหลม และชุมชนบ้านคลอง
เทียน อำเภอลำลูกเกด ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการ
สังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งยังได้ศึกษาถึงระยะก่อนการดำเนินการของโครงการธนาคาร
ปูม้า เพื่อประเมินถึงลักษณะต่างๆ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสังคมเศรษฐกิจของผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องในการอภิบาล รวมทั้งศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนิน
โครงการธนาคารปูให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังได้ประเมินลักษณะต่างๆ ที่กล่าวมา ใน
หมู่บ้านชาวประมงที่ไม่ได้มีการดำเนินการโครงการธนาคารปูเช่นกัน ได้แก่ บ้านดอนค้อ อำเภอบ้าน
แหลม และชุมชนบ้านหนองแวง อำเภอลำลูกเกด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงลักษณะที่เป็นปัจจัยใน
การสนับสนุน และที่เป็นอุปสรรคในการจัดตั้งธนาคารปู รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสตรีที่
มีส่วนในการอภิบาลการประมง ผลการศึกษาพบว่า หมู่บ้านพะเนินมีปัจจัยทางบวกที่ส่งผลดีต่อ
การดำเนินการธนาคารปูมากกว่าชุมชนบ้านคลองเทียน กล่าวคือ มีความหลากหลายของกลุ่มผู้
ที่ถูกอภิบาล และมีปฏิสัมพันธ์กันในระดับสูง ส่งผลให้มีความสามารถในการอภิบาลในระดับที่
สูง ขณะที่บ้านคลองเทียน มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการธนาคารปู ได้แก่ การมีความ
ซับซ้อน และขอบเขตทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของพื้นที่ในระดับสูง รวมทั้งกลุ่มผู้อภิบาลมี
ความซับซ้อน และมีขอบเขตความรับผิดชอบในระดับสูง นอกจากนี้ยังมีระดับของการมี
ปฏิสัมพันธ์น้อยกว่าอีกด้วย ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการ
อภิบาลการประมงปูม้าในชุมชนประมงชายฝั่งอื่นๆ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่ยั่งยืนได้